

43

KOILIBLIKAS

Juuni 2013

ETeKLi preemiad!

Aasta Tekstiilikunstnikuks 2012 valiti **Katrin Pere**, suurepärase näitusega **1+1. Katrin Pere ja Annika Teder** Tallinna Kunstihoone galeriis (13.01.2012-5.02.2012). Katrin Perel olid väljas vaibad-tekstiilpannood, mida ta on määratlenud kui heleda ja tumeda vastandust: heleda poolt kannab värv, tumeda poolt kujund ning kolmemõõtmeline vorm. Teostes on see orgaaniliselt seotud elu põhiväärtustega – isatalu, armastuse, laste sündimise ja suureks kasvamise, ema surilina sättimisega, argielu tillukesed, nähtamatud detailid, mis teevad elu elamisväärses.

Katrin Pere pannood on tema visualiseeritud emotsioonid, nende suhe värvi, pinna, struktuuri ja vormiga. Materjalina on kunstnik kasutanud tekstiiliikiudu, paberit, terastrossi, puutikke, naelu, nõõp-nõelu, looduslikku kivi, linnusulgi.

Aasta Nooreks Tekstiilikunstnikuks 2012 tunnistati Kärt Ojavee näituse **UUO - määratlemata kasulikud objektid** (21.04.- 27.06.2012. ETDM) eest.

Kärt Ojavee on tarkade tekstiilide ja arukate toodetena tuntuks saanud valdkonna aktiivne edendaja nii Eestis kui ka rahvusvahelises pildis. Autor otsib lahendusi ja pakub välja ideid tekstiili ja elektroonika ühendamisel. 2004. aastast on ta järjekindalt ja edukalt tegelenud disaineri ning õppejõuna.

Aasta tekstiilitegu 2012 tiitli sai Reet Tallimaa, kes on kavandanud katted Peterburi Jaani kirikule viies liturgilises värvis. Kavandid teostas aplikatsioonitehnikas OÜ Lipuvabrik.

Žürii märkis tekstiilide sobivust kirikuruumiga – Juta Lemberi sisekujundusega.

Sel aastal tegi otsuse žürii, mille koosseisu kuulusid Anu Kalm (graafik, EKL), Merike Alber, Kai Lobjakas (kunstiteadlased, ETDM) Terje Luure (sisearhitekt), Tiina Kolk (ajakirjanik, Postimees) Mare

Katrin Pere seinavaip aastast 2012

Kelpman (Aasta Tekstiilikunstnik 2011), Ene Pars (tekstiilikunstnik, ETeKL).

Preemiate väljaandmist toetavad Eesti Kultuurkapital ja Eesti Kunstnike Liit.

Näitusi Hop galeriis toetab Eesti Kultuuriministeerium.

Premeeritute näitus ja auhindade üleandmine toimus 14. märtsil HOP galeriis.

Pressiteate koostas:

Ene Pars

ETeKL-i esinaine

EESTI ASI

20. veebruarist 24. märtsini 2013 toimus Tallinna Kunstihoones tekstiilikunstnik **ANU RAUA** vaipade ja kunstniku asutatud, siis Eesti Rahva Muuseumile kingitud Heimtali muuseumi rahvakunstikogude näitus EESTI ASI. Need sageli anonüümsed, argielu ja kunsti põimivad esemed on läbi aastakümnete inspireerinud Anu Raua elu ja loomingu. Kindad, kordid ja pikk-kuued, mis kiirgavad tegijate ja kandjate soojust, ehitavad võimsa allhoovuse kunstniku eesti lugu jutustavale elutööle. Nendega koos, mitte üksi ja ainuisikuliselt, tahab ta meid kõnetada.

Valmis **Vilma Reinholmi** koostatud raamat Anu Rauast ja näituseväljapanekut tutvustav voldik.

Näituse kuraator on **Vappu Thurlow**, kujundaja **Ene-Liis Semper**, graafiline kujundus on **Katrin Kaevult**.

Anu Raud jagas oma mõtteid näitusekülastajatega Tallinna Kunstihoones 1. ja 23. märtsil ning oskusi „mulgi kuue graafika“ tegemisel 2. ja 22. märtsil. Kuraatorituur oli 10. märtsil.

KÄBID JA KÄNNUD

19. märtsil korraldas Eesti Kunstiakadeemia koostöös Tallinna Kunstihoonega Anu Raua juubelikonverentsi „Käbid ja Kännud.“ See on kunstniku õpilaste ja kolleegide austusavaldus oma õpetajale ja sõbrale.

Konverents oli põnev ja emotsionaalne, aitäh korraldajatele!

Anu Raua vaipadest. Mõni mõte

Kunstihoone püstitas kindlasti külastajarekordi tekstiilinäitusega! Anu Raud arvas, et põhjus on janu Eesti Asja järele.

Tahtsin kirjutada Anu vaipade kompositsioonist, kuidas see ikka nii läheb, et väike tuttav element, sageli humoorikas, saab suuremaks-kui-elu.

Nendest aegadest, kui lennupostiümbrikul oli triibuline serv ja üle mere lendasid linnud, inimesed vähem, on kolm korda seitsme linnumärgiga vaip, keskpunkti rõhutav, sisemine kaugus neelab pilgu. On see tuletorni valgusvihk. Või võre keskpunkt?

Keskpunkt ja serv tulitavad ka vaibas, kus neli mulki päripäeva pöörlevad. T-H-I twitterisäutsud.

Anu vaipades on enamasti taust ja kujund, taust on kaugemal ja kujund on ees (Rukkirääk vaidleb vastu!), taust ja kujund vastanduvad. Kujund on selgepiiriline ja ilmeka siluetiga, kujundit saab Nime-tada: see on See. Vaibakompositsioone saab jutustada: keegi Toimetab midagi, keegi ON. Vahetevahel lõbustab autor meid kentaureimisega: pooleldi sokk ja pooleldi lind või kindatiivuline lendaja. Kindapuude Kusagilt Alt kasvav nelik meenutab kuidagi Kaljo Põllu Kodalasi.

No et kas siis võib öelda, et Anu Raua retsept on tuvastatud: tasakaalus ja enesestmõistetav ja märgiks vaadatud ja tõlgitud äratuntav asi, väikesed toimetajad suure loodu taustal, alati üks paarilistest -- Taust või Tegija -- maaliliselt kootud, teine dekoratiivselt musterdatud. Kompositsioonilist meisterlikkust kannab minu jaoks aga see põllukummardajate vaip, horisont on mitteenesestmõistetavalt kaldus, triibuseelikud murduvad tumedana maa poole, kaastunne inimlapse vaevalse eksistentsi suhtes. Ei ühtegi märki (te ju teate, et Anul on üks maitseainepurk kindakirjadega ja üks peremärkidega, mida ta tavatseb vaipade kohal raputada).

Kui ma vaatan kolme püksipaariga vaipa, siis näen

küll, et tegu on keskväljakuga vaibakompaga, vaibalikkust rõhutamas serverant. Neli punast nurgatäppi korduvad nelja punase pesulõksuna. Pole mingi kunst kujutleda, et pükste omanikud on tõsised tegijad -- need mullased toonid -- aga mõtlen, et need on kolm hommikumaa tarka, kes on praegu palja tagumikuga Heimtali saunas.

Kuidas küll see nii Anul õnnestub, et ajab nagu naerma, aga liigutab. Seda kompositsioonivõtet ei oska päriselt seletada.

Kadi Pajupuu

La Cité internationale des Arts
vous invite au vernissage de l'exposition

KRISTA LEESI FROM ESTONIA WITH LOVE HEINO PRUNSVELT

exposition du 5 au 8 juin 2013
de 14h à 19h - corridor - entrée libre
vernissage le mardi 4 juin 2013 de 18h à 20h

La Cité internationale des arts
18 rue de l'Hôtel de Ville 75004 Paris

www.citedesartsparis.fr

FROM ESTONIA WITH LOVE

Teisipäeval, 4. juunil 2013 kell 18 avavad KRISTA LEESI ja HEINO PRUNSVELT Pariisis Cité internationale des arts galeriis Corridor näituse FROM ESTONIA WITH LOVE.

Tekstiilidisainer **Krista Leesi** ja graafiline disainer **Heino Prunsvelt** näitavad oma kontseptsiooniderikast loomingut, milles kohtuvad väikse Eesti ja suure maailma visuaalsed narratiivid... pakkudes toredat äratundmist ja head tuju. Näitus jääb avatuks 8. juunini.

Stuudio EMMA LEPPERMANN "ÖÖVIUL"

17.05. – 04.06. 2013

HOP galerii

Näitusel esitleb Emma Leppermanni stuudio tekstiilikunstnike **Merle Suurkase** ja **Liisa Kallami** ning teatrikunstnik **Mae Kivilo** ühisloomingut.

Nii sellel näitusel kui oma loomingus läbivalt, on stuudio kunstnike eesmärk tuua meid igapäevaselt ümbritsevasse esemetesse energiat ning jõudu, mis poleks pelgalt dekoratiivne ja hetketrendidest tulenev. Autorite looming on mõjutatud pärimuskultuurist, kohast, kliimast, geoloogiast, tähistavast ja kõigest väga aeglaselt muutuvast, mis läbi aastatuhandete on vorminud meie sügavama olemise aluskihi. See kiht on küll mattunud moodsuse ja argitoimetuste tulva alla, kuid aegajalt on seda siiski võimalik riivamisi tajuda, vilksatustena näha ja tänapäevasesse eseme-keelde tõlkida.

"Sellel näitusel on ASJAD. Mitte, et ASJAD meile niiväga tähtsad oleks, kuigi tegelikult ju on, aga sellepärast, et meile meeldib, kui asjad on nii nagu inimesed: tehtud selleks, et vastu pidada, olla kõige ilusamad, olla kaasas ja isegi räbalana jutustada oma lugu.

Pärand ei tähenda meie jaoks baroklikku vanavara vaid eelkõige sidet meie maa looga. Seepärast oleme otsinud inspiratsiooni kõige vanematest allikatest – lugudest, lauludest ja metsast. ÖÖVIUL öises metsas.

Kõige tähtsam sellel hilistalvel ja varakevadel, neid ASJU tehes, oli meie jaoks kohal olemine ja õige tunne. Et saaks vilksamisi näha seda, mis ikka pilgu eest ära libiseb. Vidukil silmaga, siis kui pole enam valge, aga pole veel öö, just siis lõhnavad ööviulid hämaras metsa all ja hea õnne korral võib näha ning kuulda..."

Lisainfo stuudio Emma Leppermann kohta aadressil: www.emmaleppermann.ee

Ljudmila Swarczewskaja tekstiilid

näitus Pärnu keskraamatukogus
29.04.–31.05.2013

Hanna Vainio, Minttu Sipola, Sonja Löfgren (Soome)

VEEL ÜKS PÄEV PARADIISIS / ANOTHER DAY IN PARADISE

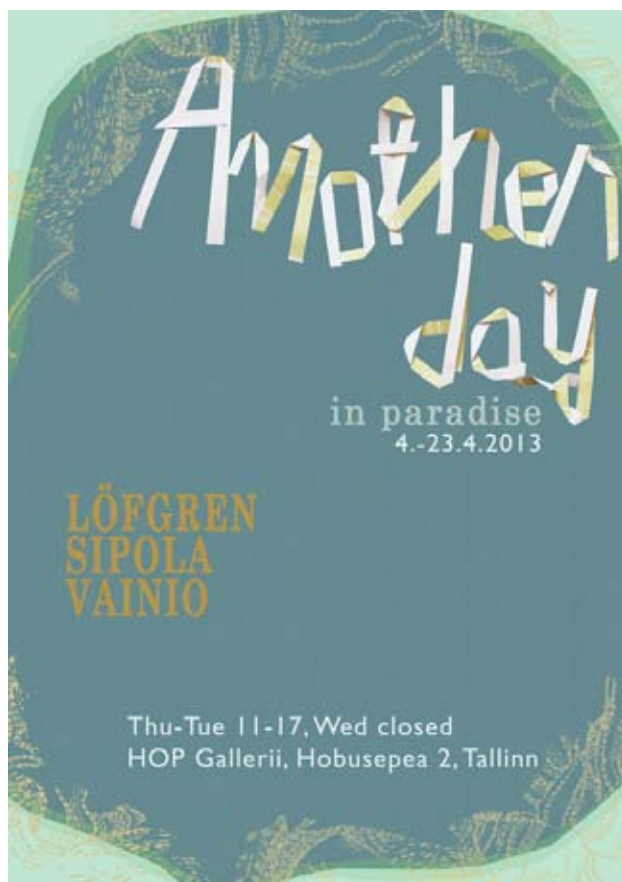
04.04. - 23. 04. 2013, Hop galerii

„Veel üks päev paradiisis“ on kolme Helsingis tegutseva tekstiilikunstniku ühisenäitus.

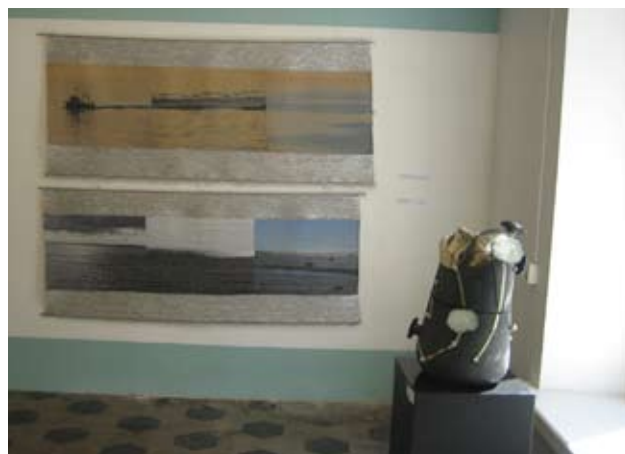
Sonja Löfgrens’i tikitud seeria on nööla ja niidiga kangale õmmeldud otseste tähelepanekute kogum argielust. Löfgren tikib seadeid igapäevaelu väikesest ja suurtest hetkedest - lunastavad hetked mis päästavad päeva. Tema töö „Gråt inte“ („Ära nuta“) kujutab rätikut mis ruttab lohutama ümber läinud kohvitassi.

Minttu Sipola gobeläänid on reljeefsed ja tundlikud. Nad annavad vaatajale tugeva tunde millestki tuttavast, deja vu efekti, mõttest mida oleme juba mõelnud. Näitusel eksponeerib ta oma uut gobelääni, mille inspiratsiooniallikaks on olnud vana krohvitud sein. Minttu Sipola soovis näidata üles austust vastutustundliku ehitustöö vastu. See on midagi mida me tänapäeval võime nimetada jätkusuutlikkuseks.

Hanna Vainio on andekas jutuvestja. Oma lugu on tajutav mitte ainult tema žakaartelgedel kootud teostes vaid ka tema loodud helikunstis ning joonistustes. HOP galeriis eksponeerib Hanna Vainio nii käsitsi tikitud kui digitaalselt trükitud tekstiile. Tema töid läbivaks jooneks on leitud esemetest saadud

inspiratsioon. Oma teostes on ta koguja, kes ühendab mineviku tänapäevaga, leitud esemed oma isiklike kogemustega.

Vaba Tahe RAKVERES

14.05 kuni kuu lõpuni oli Rakvere Kunstigaleriis vaibakunsti ja keraamika ühisnäitus.

Rühmituse "Vaba Tahe" liikmed **Maasike Maasik, Mari Haavel, Kaire Tali, Kertu Sillaste, Peeter Kuutma, Kadi Pajupuu ja Sigrid Huik** näitavad põimetehnikas autorivaipu.

Keraamikud **Helle Videvik, Haja Eist, Annika Teder ja Krista Karu** esitavad keraamilisi suurvorme.

Halliste Kultuurimajas saab näha **Peeter Kuutma** paarkümmend aastat tagasi sündinud hiigelveipa **Viru-maa**. Teos läbis hiljuti puhastuskuuri. Vaiba mõõtmed on 3x7 meetrit ja see on kootud ühes tükis.

Oluline. Tikitud jutustused

OLULINE. Tikitud jutustused

Võru linnagaleriis 28.05-21.06.2013

Alates 28. maist on Võru linnagaleriis avatud näitus OLULINE, mis avab erinevate autorite salajasi unistusi ja olulisi väärtushinnanguid. Näitusel on eksponeeritud Tartu Kõrgema Kunstikooli tekstiiliosakonna kaks lõputööna valminud tikandiseeriat ning neljanda kursuse tudengite tööd.

Käsitsi tikkimine on isiklik, pühendumist nõudev ja aega võttev tegevus. Seetõttu on tikitud jutustus nii tegijat kui vaatajat puudutav, sageli lausa lumav. Kunstniku väljendusvahendina on tikand kaugelt enam kui dekoreerimisvõte, sisaldades endas alltekste erinevate ajastute tavadest ning võimaldades luua seoseid olnu ja tänase vahel. Näitus Võru Linnagaleriis jutustab läbi tikitud tööde erinevate autorite lugusid.

Kristi Haav on tikandiseerias "Karlovlased" (2012, TKK tekstiiliosakonna lõputöö, juhendaja Eva Jakovits) portreteerinud Tartu Karlova linnaosa inimesi, püüdes tabada linnaosa hõngu ja seda selgitamatut "miskit", mis on just Karlova keskkonnale oluline. Olles ka ise Karlova elanik, tunnetab autor keskkonda läbi isikliku vaatenurga.

Kaili Kalle lõputöö "Minu sõber Mann" (2007, juhendaja Anu Kalm) on graafiliste tööde seeria,

kus joonistusvahendiks saab tikand või trükikujutis. Autor jälgib joonistustel tänapäeva noorte elu ja igapäevaseid tegemisi läbi sõbra silmade.

Kaisi Rosin kujutab oma töös "Olulised asjad. Olulised hetked" (2013) hetki, mille jäädvustamist ta ei mäleta, kuid mille meenutamine teda alati peatuma suudab panna. Töö on autorile meeldetuletus väärtustamiseks olevikku, mitte ideed tulevikust ja mälestusi minevikust.

Hertta Võido julgustab oma tööga "Sukkpükste parandamine" (2013) kõiki naisi oma riideid parandama, sest lisaks taaskasutusele võib rõivas seeläbi ootamatult tundmatuseni muutuda.

Näituse keskmes on Tartu Kõrgema Kunstikooli tekstiiliosakonna neljanda kursuse tudengite ühistööna valminud projekt **OLULINE** (2013). Pikad valged särgid on lõuendiks, millel iga autor kujutab enda jaoks kõige olulisemat. Väljapanek koosneb 9 autori interpretatsioonist, mille tagamaid avavad töö juurde kuuluvad autoritekstid. Töodes leidub jutustusi olulistest inimestest, ootustest, mälestustest. Tööde autorid on **Hertta Võido, Ingrid Amarouche, Kairi Lentsius, Kaisi Rosin, Liis Somelar, Mari Kõrgesaar, Maria Kukkk, Riin Kivisild, Sarah Kopli; juhendaja Aet Ollisaar.**

Aet Ollisaar

Eesti Tekstiilikunstnike Liidu aastanäitus 2013

JÄRJE HOIDJA

Erika Tammpere. Ühegi lasuta

30.11-2012-20.01.2013 Uue Kunsti Muuseumis, Pärnus

4.02.-2.03.2013 Võru linnagaleriis

4.03.-30.04.2013 Ugala teatri fuajees, Viljandis

21.05-20.06 2013 Kohtla-Järve Põlevkivimuuseumi Valges Saalis

Fotod: Pelle Kalmo

Kutse väljasõidule

Lugupeetud tekstiilikunstnikud!

20. juunil ETekL-i aastanäituse JÄRJE HOIDJA lõpetamine Kohtla-Järvel. Väljasõit bussiga. Vaatame Põhjaranniku mõisakomplekse, Karepa Rahvamajas **Elna Kaasiku** tekstiile, Vainupea kabelis **Anu Raua** vaipa *Armuaeg*, Sagritsa Majamuuseumi, Kohtla-Järvel aastanäitust JÄRJE HOIDJA.

Näitusel osalejad saavad kaasa võtta oma tööd.

Osavõtumaks 5.-€

Palun teatada oma osavõtust 5. juuniks meilitsi enepars@neti.ee või telefonil 5142679

Ene Pars, ETekL-i esinaine

Ilme Rätsep. Hoiab järke

Kaire Tali

Maija-Liisa Kruus. Triikimistekk

Reet Talimaa. Lumevaip

Maria Kukk. Mina

Ilona Tell Caulifractal

Konstfack 2012. Tehnika: siiditrükk (puff paint)

EKA BA lõpuportfooliote kaitsmine

Eesti Kunstiakadeemia Tekstiilidisaini eriala BA lõpuportfooliote avalik kaitsmine toimub 5. juunil algusega kell 10.00 Eesti Kunstiakadeemias, Estonia pst 7, ruumis 245.

Tekstiilidisaini BA lõpetajad on Anu Ernits, Heli Haav, Kristin Kallas, Sandra Pihlak, Lee Sakk, Ilona Tell. Olete oodatud!

Rohkem infot TASE 2013: EKA lõputööde näituste ja sündmuste kohta leheküljel <http://www.artun.ee/oppimine/kalender/?rubriik=tase>

Pamela Peepson

Eesti Kunstiakadeemia tekstiilidisaini osakond rahvusvahelisel tudengite näitusel "Young Textile Art Triennial" Poolas

Rahvusvaheline tekstiiltriennaal Łódźis on üks vanimaid ja suurimaid tekstiilinäitusi maailmas. Triennaal toimub juba 14ndat korda ning seda on peetud alates aastast 1972.

Suure tekstiili triennaaliga kaasnenud tudengite näitus "Young Textile Art Triennial" toimus esimest korda. Näitusel osalesid tudengid disaini- ja kunstikõrgkoolidest üle maailma: Hiina, Tšehhi, Bulgaaria, Eesti, Soome, Prantsusmaa, Saksamaa, Rumeenia, Slovakkia, Ameerika Ühendriigid, Ungari, Suurbritannia, Poola. Osalemine ja näituse külastamine on tudengitele suurepärane võimalus luua erialaseid kontakte ning olla kursis arengutega tekstiili valdkonnas. Triennaali raames toimub üle Poola hulganisti tekstiilinäitusi.

Tekstiilidisaini osakonda esindavad: **Kättrin Avarmaa** (BA II), **Pamela Peepson** (BA II), **Maarja Põld** (BA II), **Raili Randmaa** (BA II), **Stella Kalkun** (MA II), **Tatjana Kuusik** (MA II), **Joanna Pungas** (vilistlane).

Näitus jääb avatuks kuni 25.08.2013 Łódźi Tekstiili Muuseumis (Central Museum of Textiles, Łódź - Piotrkowska 282).

Vaata lisaks: <https://www.facebook.com/ytat2013>, <http://www.muzeumwlokiennictwa.pl/?lang=en>

EKA tekstiilprofessor Taist

Tekstiilidisaini osakonna professoriks valiti EKA nõukogus 14. mail 2013 **Nithikul Nimkulrat** (PhD)

Nithikul sündis Tais Bangkokis ja omandas Chulalongkorni Ülikoolis BA kraadi tööstusdisainis ja arhitektuuris. MA ja doktorikraadi (2009) kaitses ta Helsingis Aalto Ülikooli Kunsti-, Arhitektuuri- ja Disainikoolis. Oma doktoritöös uuris ta materjali ja kunstilise eneseväljenduse vahelisi suhteid tarbekunstiloomingus. Nithikuli doktoritöö on avaldatud raamatuna "Paperiness: Expressive Material in Textile Art from an Artist Viewpoint" (Aalto, 2009). Nithikulil on mitmekülgne töökogemus disaineri, kunstniku ja õppejõuna, ta on avaldanud rohkesti teadusartikleid ja esinenud rahvusvahelistel konverentsidel. Tema praegune töökoht on Loughborough Ülikool Suurbritannias Leicestershire'is. Õpetanud on ta ka Soomes, Tais ja Argentiinas. Nithikul on lisaks disainer ja kunstnik enda firmas Ini Creation.

Lisa saab vaadata: www.inicreation.com ja <http://www.lboro.ac.uk/departments/sota/staff/nithikul-nimkulrat.html>.

Koi küsis, Nithikul Nimkulrat vastas

Milline on tekstiilidisaineri tulevik?

Seda on raske ette näha. Üldjoontes võib öelda, et tekstiilidisainer on edukas, kui ta on saavutanud teatud taseme, kui tema loodu on unikaalne ja jäljendamatu. Arvan, et käekirja unikaalsus võib toimida kui hea "kaubamärk".

Mida teate tekstiilidisaini ja -kunsti alasest haridusest Eestis?

Tõttõelda on minu teadmised sellest väga piiratud. Arvan, et saan Eesti tekstiiliharidusest rohkem teada

kohapeal, kui saan selle kogukonna liikmeks. Usun, et kogemuspõhine õppimine on tõhusam, kui raamatutarkus või teiste käest kuuldu.

Mis on peamised probleemid, millega teil tuleb tegeleda?

Töökoormusega hakkamasaamine piiratud ajaressurssi tingimustes. Ka tasakaalu leidmine akadeemilise töö ja kunstnikuks olemise vahel on alati tähtis.

Kas teil on informatsiooni Eesti tekstiilitootjate kohta?

Vastus sellele küsimusele sarnaneb tekstiilihariduse teemalisele küsimisele. Luban, et annan sellel küsimusele parema vastuse hiljem, selle aasta jooksul.

Kui alustaksite disainiõpinguid täna, milliseid aineid peaksite kõige olulisemaks?

Kui alustaksin õppimist praegu, siis ikka disaini alustest (Design Fundamentals). Arvan, et see aine kinnistab arusaamu põhilistest disaini osistest, kompositsioonist, mõõtkavast, proportsioonist jne. See arusaamine aitab mind loomisprotsessi igas etapis, eriti, kui tegemist on töö esteetiliste küljega.

Kes on teie lemmikkunstnikud?

Praegu on lemmikuks Taani paberikunstnik Peter Callesen. Tema tööd on lihtsatest materjalidest ja alati algusest lõpuni hoolikalt läbi mõeldud. Teine autor, kes mulle meeldib, on Korea kunstnik Do-Ho Suh. Tema tööd on mastaapsed, aga detailides peenekoelised.

Millal viimati kogesite disaini (kunsti/käsitöö) VAU-elamust?

Eile, kui külastasin Nottinghamis näitust "Esimene lõige" (The First Cut). Peter Calleseni tööd, mis on lõigatud ja volditud A4 paberist, töid naeratuse suule ja põhjustasid vaikse VAU! Tema töö on nutikas ja visuaalselt efektnen ja isegi kõige pisemat paberitükki pole raisku lastud!

Millal kolite Tallinna?

Minu töö tekstiilidisaini professorina EKAs algab 15. augustil 2013. Ideaaljuhul sooviksin kolida Tallinna augusti alguses. Aga see sõltub sellest, kui kiiresti, enne oma ametliku töölepingu lõppu Loughborough Ülikoolis, suudan otsad kokku tõmmata.

Kas räägite soome keelt ja kas plaanite ka õppida eesti keelt?

Räägin soome keelt argitasandil, eriti, kui inglise keelt pole võimalik kasutada. Alustan kohe Eestisse jõudes keeleõpingutega. Loodan, et mu teadmised soome keelest ei osutu liiga segavaks, kui proovin õppida eesti keelt!

Teateid Tartust

vahendab Aet Ollisaar

• **TKK tekstiiliosakonna 4. kursuse tudeng Kairi Lentsius saavutas disainikonkursil „Meeste Asi“ II koha**

Kairi ja Marek Lentsiuse disainitud puidust mansetinööbid „Puravik“ pälvisid Eesti Disainerite Liidu ja Eesti Disaini Maja koostöös korraldatud konkursil „Meeste Asi“ II koha. Eelkõige professionaalidele suunatud avalik konkurss „Meeste Asi“ on jätkuks eelmisel aastal toimunud konkursile „Väike Asi“, mis tõi turule hulgaliselt uudseid, praktilisi ning esteetiliselt nauditavaid väiketooted. Võistlus oli väga tihe ning hindamiseks esitatud tööd olid ühtlase professionaalse tasemega. 75-st tööst valiti välja kõige uuemad ja paremini eristuvad tooted.

Mansetinööbid Puravik. Foto: Anni Suvi

"LEELO"
Maria Kuusik,
Mari Kõrgesaar

OOTERUUM

1.-25. aprillini oli Võru Linnagaleriis TKK tekstiili- ja mööbliosakonna ühisnäitus **OOTERUUM**. Näitus andis võimaluse tutvuda tootearendusprojektidega **PINK** ja **8:TOOL**, mis on TKK tekstiili- ja mööbliosakonna koostööprojektid aastatel 2011-2013. OOTERUUM on peatus juba toimunud ja alles kavandatavate koostööprojektide reas.

Projekt PINK algas 2011. aasta sügisel, lähteülesandeks oli luua seljatoeta iste, mille puhul tekstiilmaterjal ja eseme konstruktiivsed osad moodustavad omavahel funktsionaalselt seotud terviku. Projekti tulemusena valmis 8 pinki. 2012. aasta sü-

gisel alanud projekti 8:TOOL lähteülesandeks oli kasutada toodete loomisel žakaartelgedel kootud autorikangast. Valminud 8 tooteprototüübis on kanga disainilahendus seotud tooli välise vormiga. Mõlema projekti esmaesitlus toimus Stockholmis mööblimeessil – projekti PINK eksponeeriti 2012. aastal ja 8:TOOLi 2013. aastal. Projekt 8:TOOL sai Stockholmis Mööblimeessil esinedes kutse osaleda septembris Londoni Disainifestivali raames toimival disainiüritusel **Tent London**. Erilist tähelepanu pälvis tool **LEELO** mille autorid **Maria Kuusik** ja **Mari Kõrgesaar** esindavad projekti 8:TOOL Londonis. Tent London toimub 19.-22. septembril, lisainfo: <http://www.tentlondon.co.uk/>

Kairi Lentsius

Mari Kõrgesaar

Disain on kohal

7.-15. juunini toimub Tartus disaininädal „Disain on kohal“, mille eesmärgiks on tutvustada Tartuga seotud disainerite ja siin õppivate disainitudengite loomingut, vaadelda Tartut kui elukeskkonda ning juhtida tähelepanu disainile linnaruumis. Disaininädala raames saab elada kaasa Tartu Kõrgema Kunstikooli lõputööde kaitsmisele ning tutvuda lõputööde näitusega, toimuvad diskussioonid ja töötod. Disaininädala üritustel on aktiivselt kohal ka tekstiiliosakond – vilistlased, tudengid ja õppejõud löövad kaasa mitmete ürituste korraldamises ja osalevad disainiplatvormi diskussioonides. TKK tekstiiliosakonna vilistlase **Triinu Pungitsa** kureerimisel toimub 7. juunil moeetendus „Kapist välja“, kus osakonna tudengite ja vilistlaste seas korraldatud stipendiumikonkursi võitnute kollektsioone tutvustatakse kõrvuti Antoniuse õue kunstnike loominguga. Põhistipendiumi pälvisid tekstiiliosakonna tudengid **Johanna Nurm** (I kursus) ja **Ilona Ait** (II kursus). Nende kollektsioonid paistsid silma nii läbitöötatuse astme, mahukuse, kui ka põnevate tehniliste lahenduste poolest. Motivatsioonistipendiumi pälvis IV kursuse tudeng **Kairi Lentsius** ja II kursuse ühiskollektsioon „Wired“ (autorid **Eva-Liisa Kubinyi, Birgit Uibo, Ilona Ait, Therese Sild**). **Nurm** (1. kursus). Vilistlase stipendiumi pälvis **Liisa Soolepp** silmuskudumikollektsiooniga „Arioso“. Disaininädalat korraldab Tartu Loomemajanduskeskus koostöös Tartu Kõrgema Kunstikooliga. Disaininädal „Disain on kohal“ toimub tänavu esimest korda, kuid korraldajate sooviks on disaininädalast kujundada traditsiooniline üritus, mis loob uusi võimalusi ja väärtusi nii linnaelanikele, Tartus tegutsevatele noortele disaineritele kui ka disainimüügiga tegelevatele ettevõtetele ja teistele huvilistele.

Täpsem kava: <http://www.lmk.ee/dok>

• **Tartu Kõrgema Kunstikooli tekstiiliosakonna lõputööde kaitsmised toimuvad 13.-18. juunil TKK galeriis NOORUS Tartu, Riia mnt 11**

13. juuni kell 16.00 **Liis Somelar**
Golden Touch. Pidulike aksessuaaride kollektsioon
juhendajad Kristina Paju MA, Eva Jakovits MA

13. juuni kell 16.30 **Kaisi Rosin**
Projekt i. - disaineriidentiteedi loomine
Juhendaja Marit Ilson MA

13. juuni kell 17 **Sarah Kopli**
Lips läbi. Lipsukollektsioon
Juhendajad Marta Kisand MA, Marju Nurk

13. juuni kell 17.30 **Kairi Lentsius**
Telk. Jätkusuutlik mantlikollektsioon
Juhendaja Xenia Joost

14. juuni kell 11.30 **Mari Kõrgesaar**
Lambiravila loomine. Autorikangad lambikuplitele
Juhendaja Monika Järg MA

17. juuni kell 11.45 **Ingrid Amarouche**
Silmates saaki. Märkmeid tekstiili tähendustest
Juhendaja Eva Jakovits MA

Lisainfot TKK lõputööde kohta leiab siit: <http://www.artcol.ee/oppimine/loputood/>

AVATUD ATELJEE. TKK tekstiiliosakond 20

Järgmisel õppeaastal on TKK tekstiiliosakonna tegemised juubelihõngulised – täpselt 20 aastat tagasi alustasid meie osakonnas esimesed tekstiili erialal õppijad. Seetõttu avame oma ukseid kõigile huvilistele, kogu aasta vältel toimub avatud tunde ja loenguid, mis annab võimaluse osa saada meie

tänastest tegemistest. Aasta kulmineerub näitusega AVATUD ATELJEE, mis toimub TKK galeriis Noorus 20. aprill – 11. mai 2014.

Sündmuste täpsem ajakava septembris, lisainfo TKK tekstiiliosakonna tegemiste kohta

<https://www.facebook.com/tkktekstiil>

• **Kevadel 2013 tähistab Tartu Kõrgema Kunstikooli legendaarne moelavastus Mood-Performance-Tants kuldse teismeikka jõudmist.**

Sel puhul valmis Mood-Performance-Tantsu ajaloost ka vürtsikate kaadritega kirev kogumik, millega huvilised saavad tutvuda SIIN: <http://is-suu.com/mood-performance-tants/docs/mpt2013> kogumik

MPT projekti kureerib tekstiiliosakonna moevaldkonna lektor **Kristina Paju**, projekti juht **Kairi Lentsius**. Lisainformatsioon MPT veebihel: www.artcol.ee/mpt/

Näitus "Eesti disain. Tööstustekstiil" ETDM-is 5.09-9.11.2014

2013-2014. aastal on plaanis kaardistada eesti tekstiilitööstusesse puutuv materjal, väljundiks on järgmisel aastal toimuv näitus tööstustekstiilist ja tööstuskunstnikest tekstiili- ja kergetööstuses.

Seoses sellega on suur palve kõigile tekstiilitööstusettevõtetes töötanuile. Palun teavitage olemasolevast ja teile teadaolevast säilinud materjalist, mis on kas teie või mõne endise kolleegi valduses või antud mujale hoiule.

Oluline on ülevaate saamine ja võimaluse korral näituse jaoks laenutamine.

ETDM-i on tänaseks koondunud olulist materjali, nt Sindi tekstiilivabriku 1930. aastate kangandised, samas 1960. aastate esimesel poolel töötaud kunstnike loodud kangakujunduse näidised;

Pärnu Linavabrikus **Bruno Sõmeri** 1960-1970. aastatel kujundatud mööbli- ja dekatiivkangaste näidised ja kavandid, **Ljudmilla Szwarczewska** samas 1980. aastatel kujundatud kangandised ja -kavandid;

Punases Koidus 1950. aastatel Helen Sireli ja 1960. aastatel **Merike Männi** loodud kujundustega kangandised;

Maasike Maasiku Kreenholmi Manufaktuuri toodanguks kujundatud trükikanga näidised; Kunstitoodete Kombinaadis loodud tekstiilesemad ja kangandised.

Lisaks mainituile on Eestis tegutsenud veel suur hulk tekstiilivabrikuid ja ettevõtteid, kus tehtud töö on nii muuseumi kui näituse jaoks olulise tähtsusega. Palun teavitage näituse kuraatoreid emaili või telefoni teel.

Teine soov on paljusid intervjuuerida, et mälestusekillud kokku koguda.

Näituse kuraatorid:

Kai Lobjakas, email kai@etdm.ee tel 56486977

Mare Kelpman, email kelpman@gmail.com tel 5118947

Anu Raud

Palju õnne!

Peeter Kuutma	8. 04.1938	75
Anu Raud	10.05.1943	70
Lija Karolin	26.05.1953	60
Ülle Raadik	21.06.1948	65
Talvi Juhani	23.06.1948	65
Mare Kelpman	27.06.1958	55

In memoriam

HILJA KULLES

29. I 1921 – 4. IV 2013

4. aprillil lahkus 92. eluaastal meie hulgast moe- ja tekstiilikunstnik Hilja Kuller, Eesti Kunstnike Liidu liige ja Eesti Tekstiilikunstnike Liidu auliige.

Kunstnik sündis 29. jaanuaril 1921. aastal Tallinnas, kus lõpetas Raua tänava algkooli, hiljem Tallinna Linna I Tütarlaste Keskkooli. Hilja Kullese sõjaeelne haridustee päädis Tallinna Linna I Tütarlaste Kutsekooliga, kust on pärit ka hilisema käsitöö- ja kunstiarmastuse juured. Aastatel 1941-45 töötas ta Töölisteatri õmblustöökoja juhatajana. 1942. aastal alustas tulevane kunstnik õpinguid omaaegses Kõrgemas Rakenduskunsti Koolis, millise õppeasutuse, nüüd juba Tarbekunsti Instituudi nime all, ta 1950. a. moekunstniku diplomiga ka lõpetas. Moekateedrist sai 1950-st alates noore moe- ja tekstiilikunstniku töökoht pikkadeks aastateks, 1960 valiti ta dotsendi ametikohale. Töötades moekateedris 36 aastat, pensionerus ta 1986. a. professori k.t. ametikohalt.

H. Kuller alustas järjepidevat näitustel esinemist 1951. a., loominguline töö toimus alati administratiivtöö ja õpetustöö kõrvalt, nagu Eestis tavaks. Kuller tegi moe- ja tekstiilijooniseid ajakirjadele "Käsitööalbum" ja "Nõukogude Naine", osales konkurssidel, kavandas toodangut ARS-ile. Alates 1960. aastast alustas ta vaipade loomist villpõimes ja rüütehnikas. Vastavalt omaaegsetele kunstikaanonitele ja õpitud erialale viljeles ta peamiselt portreid ja figuraalkompositsioone. 1968. aastal, uute tuulte puhumise aegu kunstielus ja ühiskonnas laiemalt, valmis tema esimene gobeläntechnikas vaip "Kevad", siit edasi kavandas ja teostas üks-kaks vaipa aastas. Hilja Kullese hilisema perioodi vaibad on olnud pigem loodusnägemuslikud – ideid sai kunstnik oma Pärnumaa maakodust Tõstamaalt, mille avar puutumatu loodus – meri, tuuled, lilled, linnud – inspireerisid kunstnikku tabama tabamatut. Looduse muutumist, liikumist ja valgusemängu näeb ohtralt Kullese gobeläänidel "Merikotkad", "Luigeland".

H. Kuller on meenutanud: "Unustamatu on mälestus minu 3. klassi õpetajast pr Kurmist, kes õpetas mulle värvide harmooniat – kõike seda, mida saab kokku segada kolmest põhivärvist. Temalt sai alguse värvide tundmise võlu ning maagia minu

Hilja Kuller

kunstnikuteel. Raua tänava algkooli päevilt tahaksin nimetada kunstnik Arnold Akbergi, kes õpetas meile tollal akvarelli. Riiklikust Kunstiinstituudist meenub Natalie Mei – tark, andekas ja võrratu kunstnik ning õpetaja".

Lahkunud on kunstnik, kelle elutöö jääb lugematu õpilaste ja muuseumitesse talletatud loomingu läbi veel kauaks meiega. Inimesena oli Hilja Kuller äärmiselt sõbralik ja abivalmis, hea sõna ja rõõmsa meelega.

Eesti Kunstnike Liit
Eesti Tekstiilikunstnike Liit
Eesti Tarbekunsti- ja Disainimuuseum
Eesti Moekunstnike Ühendus

Suvepäevad/Paberitegu

Selle suve ühistöötamine tuleb märg ja mänguline!

Augustis ootab Anu Raud meid taas Kääriku tallu hilissuvitama ja üheskoos töötama. Eelmistel aastatel on käsil olnud suvised tegevused, mille vastu parajasti huvi on tuntud: viltimismasina avastamine, taimedega värvimine ja Aune Taamali autoritehnika interpreteerimine. Sel korral plaanime tegeleda pabermassiga. Aastaid tagasi sain Anu Kalmu õpetamisel paberitegemise tehnika selgeks. See on üllatavalt lihtne aga samas ka huvitav ja võimalusterohke teema. Kui alustada lihtsamast otsast, jõuab paratamatul täiesti pööraste võimalusteni välja.

16

Pabermassi saab laotada ning vormda koos tekstiiliga. Olen märganud, et viimastel aastatel on tekstiilikunstis paber täiesti omaks võetud.

Mida tulijatel kaasa varuda? Taaskasutatavat pabermaterjali tekib igas majapidamises kogu aeg. Ärge visake seda minema! Värvilised näitusekutsed, akvarelli- või paksema paberi peale tehtud vanad kavandid, kas siledad ja uued või kortsus ning kasutatud paberservjetid, ümbrikud, tavaline A4 printeripaber, pappkaaned... Kindlasti ei maksa varuda munareste või kriidipaberit, need ei sobi selleks tööks üldse.

Mitmesugust lisamaterjali võiks hakata "selle"

pilguga vaadama: niidipuntrad, lõnga- ja nõõrijuhid, kuivatatud või elusad taimed, lilled, teepuru, kasutataud kohvifiltrid, pitsitükid, hõredam kangas, mahuline vatiin. Oluline töövahend pabermassi valmistamisel on blender või saumikser. Hea oleks, kui igaühel on kaasas paraja suurusega raam ning plastikust kast pabermassi jaoks. See peab olema piisavalt suur, et raam sinna horisontaalselt sisse ära mahuks. Raamile tuleb pingutada tihe plastikust putukavõrk, mida saab ehitusmaterjalide poest meetriga osta. Igaühel läheb vaja ka hea imavusega suurt Wettex tüüpi lappi. Kuna tööprotsess on märg, võib endale plastikmaterjalist põlle teha, et riideid kaitsta. Võtan kõigi tarbeks kaasa vanu ajalehti ning suure kotitäie akvarellipaberi ribasid ning igasugu imematerjale, mida ise olen paberitegemise juures katsetanud ning toredaks pidanud. Ning ühe raske raudse vanaaegse triikraua, sellega saab paberi kuvamisele kaasa aidata.

Märg ning mänguline paberitegu õnnestub vabas õhus kõige lususamalt.

Loodame siis seegi kord ilusa ilma peale, möödunud suvedel on meil sellega õnne olnud.

Kaire Tali

Ainikki Eiskop. Elu on...

Koiliblikas nr 43

on Eesti Tekstiilikunstnike Liidu leht.
www.tekstiilikunst.ee

Täname autoreid!

MTÜ Eesti Tekstiilikunstnike Liit
a/a 221013989379